

Đồng Tháp, ngày tháng 02 năm 2023

Số: /BC-ĐDBQH

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình giám sát năm 2022; Tình hình triển khai Chương trình giám sát năm 2023 và đề xuất nội dung giám sát năm 2024

Tiếp nhận Văn bản số 1950/TTKQH-GS ngày 15 tháng 01 năm 2023 của Tổng Thư ký Quốc hội về việc báo cáo kết quả thực hiện chương trình giám sát năm 2022 và đề xuất nội dung giám sát năm 2024. Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp báo cáo kết quả thực hiện Chương trình giám sát năm 2022 và đề xuất nội dung giám sát năm 2024 như sau:

I. Kết quả thực hiện Chương trình giám sát năm 2022 và tình hình triển khai Chương trình giám sát năm 2023

1. Kết quả thực hiện Chương trình giám sát năm 2022

Căn cứ Chương trình hoạt động giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các Ủy ban của Quốc hội năm 2022 và tình hình thực tế địa phương; Đoàn đại biểu Quốc hội Tỉnh đã xây dựng Chương trình hoạt động giám sát năm 2022 của Đoàn, trong đó có 04 chuyên đề giám sát của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Trong năm, Đoàn đại biểu Quốc hội đã phối hợp với Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Tỉnh tổ chức giám sát xong 04 chuyên đề giám sát của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Qua giám sát đã có 29 kiến nghị đối với Trung ương và 25 kiến nghị đối với địa phương về sửa đổi, bổ sung các quy định của chính sách, pháp luật và những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện. Cụ thể:

1.1. Đối với chuyên đề *Việc thực hiện các nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.* Trong giai đoạn này theo quy định, tỉnh Đồng Tháp chưa sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện. Cấp xã chỉ sắp xếp 01 đơn vị thuộc diện bắt buộc theo quy định của Nghị quyết số 653/2019/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Sáp nhập xã Thường Thới Hậu B vào xã Thường Lạc, lấy tên là xã Thường Lạc. Sau khi sắp xếp, tổng số đơn vị hành chính cấp xã trên toàn tỉnh giảm 01 xã; 01 xã chưa đạt tiêu chuẩn về diện tích tự nhiên, quy mô dân số và các tiêu chuẩn khác theo quy định (xã Thường Lạc); 102/143 xã chưa đạt 100% tiêu chuẩn quy định tại Nghị quyết số 1211/2016/UBTVQH13.

Nhìn chung, việc sắp xếp đơn vị hành chính ở địa phương được các ngành, các cấp quan tâm chỉ đạo và hỗ trợ kịp thời, bảo đảm về tiến độ, thời gian được xác định trong Nghị quyết số 32/NQ-CP ngày 14/5/2019 của Chính phủ. Tuy nhiên, thời gian triển khai, rà soát và xây dựng Đề án sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã theo quy định quá khẩn trương, nên việc thực hiện gặp khó khăn, nhất là thời gian lấy ý kiến cử tri, việc dự kiến phương án sắp xếp tổ chức bộ máy, nhân sự...; hơn nữa, đây là lần đầu thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính nên địa phương còn lúng túng.

1.2. Đối với chuyên đề *Việc thực hiện chính sách, pháp luật về công tác quy hoạch kể từ khi Luật Quy hoạch có hiệu lực thi hành trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.* Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Tháp đã quan tâm triển khai tốt Luật Quy hoạch năm 2017; Nghị quyết số 751/2019/UBTVQH14 đúng theo nội dung chỉ đạo của Chính phủ tại Nghị quyết số 11/NQ-CP ngày 05/02/2018 và các văn bản hướng dẫn có liên quan. Giao các Sở, ngành Tỉnh và UBND huyện, thành phố tổ chức tuyên truyền, phổ biến nội dung Luật Quy hoạch, các văn bản hướng dẫn thi hành. Tổ chức rà soát, triển khai thực hiện các quy định chuyển tiếp được quy định tại Luật Quy hoạch năm 2017 và Nghị quyết số 11/NQ-CP. Tuy nhiên, tiến độ lập Quy hoạch của Tỉnh có khâu, có việc còn chậm so với kế hoạch đề ra. Dự toán lập quy hoạch còn nhiều vướng mắc do chưa có hướng dẫn cụ thể, nhất là về thanh toán, quyết toán các chi phí liên quan đến quản lý dự án. Nội dung Quy hoạch tỉnh rộng, tích hợp đa ngành, đa lĩnh vực; nhất là các lĩnh vực thuộc tài nguyên và môi trường còn nhiều quy định chòng chéo, phức tạp nên công tác phối hợp giữa chủ đầu tư, tư vấn và các ngành có liên quan còn có nhiều bất cập.

1.3. Đối với chuyên đề *Việc thực hiện pháp luật tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo từ ngày 01/7/2016 đến ngày 01/7/2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.* Cấp ủy, chính quyền luôn quan tâm tập trung lãnh đạo, chỉ đạo kiên quyết; đội ngũ cán bộ, công chức nỗ lực, trách nhiệm thực hiện công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, công tác kiểm tra, rà soát được duy trì thường xuyên, đảm bảo giải quyết kịp thời, đúng pháp luật nên ít phát sinh số vụ khiếu nại, tố cáo mới; những vụ khiếu nại đông người, kéo dài, đã được kiểm tra, rà soát, xem xét, giải quyết. Từ đó tình hình khiếu nại, tố cáo trên địa bàn Tỉnh trong giai đoạn 2016-2021 giảm so với giai đoạn 2010-2015. Tuy nhiên, tình hình tập trung khiếu nại đông người vẫn còn diễn ra, chủ yếu là những vụ việc cũ, đã được Ủy ban nhân dân Tỉnh chỉ đạo giải quyết đúng quy định pháp luật, nhưng người dân vẫn không chấp hành, tiếp tục khiếu nại đông người để được xem xét, giải quyết theo yêu cầu. Tổng số có 25 vụ việc khiếu nại đông người, phức tạp, kéo dài qua tiếp công dân trong kỳ báo cáo từ năm 2016 đến năm 2021. Đến nay, tổng số 25/25 vụ việc đã được Trung ương, bộ ngành cho ý kiến, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND Tỉnh tiếp dân, đối thoại, Ủy ban nhân dân

Tỉnh đã kiểm tra, rà soát, giải quyết. Đối với lĩnh vực tư pháp không phát sinh vụ việc khiếu nại, tố cáo đông người. Phần lớn các vụ việc đều được tập trung giải quyết đúng quy định.

1.4. Đối với chuyên đề *Việc thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn 2016-2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.* Ủy ban nhân dân Tỉnh quan tâm quán triệt, kịp thời ban hành Chương trình hành động thực hành tiết kiệm, chống lãng phí giai đoạn và hàng năm. Chỉ đạo thực hiện tốt công tác tuyên truyền pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; kịp thời rà soát và ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về tiêu chuẩn, chế độ, định mức chi tiêu đảm bảo đúng trình tự, thủ tục, thẩm quyền và tổ chức thực hiện đúng quy định; công tác quản lý, sử dụng ngân sách nhà nước, lao động trong khu vực nhà nước ngày càng đi vào nề nếp. Quản lý, sử dụng vốn và tài sản tại doanh nghiệp đã có nhiều đổi mới, góp phần quan trọng vào việc đóng góp cho ngân sách nhà nước và công tác thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Công tác thanh tra, kiểm tra được quan tâm thực hiện nghiêm túc. Tuy nhiên, các sai phạm, thiếu sót vẫn còn xảy ra phổ biến nhất là chi sai chế độ, định mức, tiêu chuẩn; chi không đúng nguồn kinh phí theo quy định; kê khai thuế phải nộp không đầy đủ; vẫn còn tình trạng trốn thuế, nợ đọng thuế tại một số địa phương làm ảnh hưởng đến công tác thu và điều hành ngân sách Nhà nước. Một số đơn vị chưa thực hiện công tác đánh giá kết quả thực hành tiết kiệm, chống lãng phí trong chi thường xuyên; đánh giá chưa sát với tình hình thực hiện tại cơ quan, đơn vị; chưa thực hiện tốt chế độ thông tin, báo cáo; chất lượng báo cáo chưa đáp ứng yêu cầu. Tình trạng lập báo cáo quyết toán, giải ngân vốn đầu tư công vẫn còn chậm chưa đạt kế hoạch được giao, chuyển nguồn còn nhiều.

Bên cạnh việc thực hiện theo Chương trình giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, tại kỳ họp đột xuất lần thứ nhất, kỳ họp lần thứ ba Quốc hội khóa XV, Đoàn đại biểu Quốc hội thực hiện tốt chức năng giám sát tại kỳ họp thông qua việc xem xét, góp ý các báo cáo của Quốc hội, Chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương. Các vị đại biểu Quốc hội trong Đoàn cũng thường xuyên quan tâm giám sát việc tổ chức thực hiện chính sách, pháp luật của các Bộ, ngành và địa phương, từ đó kịp thời phản ánh những khó khăn, vướng mắc bất cập; những vấn đề nóng được cử tri và Nhân dân quan tâm tại các phiên chất vấn và trả lời chất vấn của Quốc hội (*đã có 05 lượt chất vấn và tranh luận đối với Thống đốc Ngân hàng Nhà nước; Bộ trưởng Bộ Tài chính; Bộ trưởng Bộ Công thương và Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường*).

Ngoài ra, các vị đại biểu Quốc hội trong Đoàn còn tham gia các Đoàn giám sát của các Ủy ban của Quốc hội về công tác triển khai thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội, các chính sách hỗ trợ cho các đối tượng bị ảnh hưởng do dịch bệnh Covid-19....

Nhìn chung, hoạt động giám sát năm 2022 của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp đã hoàn thành đúng chương trình đề ra; các chuyên đề giám sát phù hợp với tình hình thực tế địa phương, đang được xã hội quan tâm. Qua giám sát ghi nhận được nhiều kết quả tích cực cũng như phát hiện những hạn chế, từ đó đã có nhiều kiến nghị nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc; kiến nghị sửa đổi, bổ sung chính sách, pháp luật cho phù hợp với tình hình thực tiễn.

2. Tình hình triển khai Chương trình giám sát năm 2023

Căn cứ Chương trình hoạt động giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các Ủy ban của Quốc hội năm 2023 và tình hình thực tế địa phương; Đoàn đại biểu Quốc hội Tỉnh đã xây dựng Chương trình hoạt động giám sát năm 2023 của Đoàn, trong đó có 04 chuyên đề giám sát của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Đến thời điểm báo cáo, Đoàn đại biểu Quốc hội đã phối hợp với Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Tỉnh tổ chức giám sát 02 chuyên đề, đó là:

2.1. Việc huy động, quản lý và sử dụng các nguồn lực phục vụ công tác phòng, chống dịch COVID-19; việc thực hiện chính sách, pháp luật về y tế cơ sở, y tế dự phòng trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.

Qua giám sát nhận thấy, các cấp ủy Đảng, Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội luôn quan tâm chỉ đạo, triển khai thực hiện việc huy động, phân bổ, quản lý và sử dụng các nguồn lực phục vụ công tác phòng, chống dịch Covid-19; chính sách, pháp luật về y tế cơ sở, y tế dự phòng trên địa bàn tỉnh. Các chính sách hỗ trợ cho người dân bị ảnh hưởng bởi đại dịch COVID-19 trong hai năm vừa qua của Chính phủ đã góp phần hỗ trợ trực tiếp cho người lao động, người dân đang thực sự gặp khó khăn.

Tuy nhiên, chính sách hỗ trợ đối với người lao động không có giao kết hợp đồng lao động (*lao động tự do*) do Trung ương quy định giao cho địa phương tùy theo nguồn lực thực hiện, nên mỗi tỉnh, thành phố quy định người lao động làm ngành nghề được hỗ trợ khác nhau không có sự thống nhất chung, dẫn đến so bì, thắc mắc (*nhất là đối với lao động ngoài tỉnh trở về*). Bên cạnh đó, lao động tự do trên địa bàn tỉnh có số lượng khá lớn, trong khi nguồn lực của địa phương còn hạn chế, ngân sách Trung ương không hỗ trợ, nên đối tượng được hỗ trợ cũng còn ít so với nhu cầu thực tế. Áp lực công việc của nhân viên y tế dự phòng, đặc biệt là y tế cơ sở ngày càng cao nhưng chế độ, chính sách kèm theo còn nhiều bất cập, mức độ nguy hiểm, rủi ro nghề nghiệp ngày càng tăng, thời gian làm việc có khi không có ngày nghỉ,...

2.2. Việc thực hiện Nghị quyết số 88/2014/QH13 và Nghị quyết số 51/2017/QH14 của Quốc hội về đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp.

Qua giám sát nhận thấy, việc chỉ đạo, tổ chức thực hiện Nghị quyết số 88/2014/QH13 và Nghị quyết số 51/2017/QH14 của Quốc hội trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp được thực hiện nghiêm túc, đúng quy định, đúng lộ trình đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông từ năm học 2020 - 2021. Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành hướng dẫn chi tiết để các địa phương thực hiện; lộ trình triển khai phù hợp theo từng năm học, khối lớp, kết hợp với tập huấn bồi dưỡng đội ngũ giáo viên. Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân Tỉnh luôn quan tâm, ủng hộ, bố trí nguồn vốn đầu tư và tạo điều kiện thuận lợi để thực hiện đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông theo đúng lộ trình, quy định.

Tuy nhiên, do điều kiện thực tế địa phương, việc triển khai bố trí giáo viên dạy môn tích hợp ở bậc trung học cơ sở gặp khó khăn do giáo viên chủ yếu dạy đơn môn, chưa thể bố trí dạy liên môn (kể cả số giáo viên đã được tập huấn, bồi dưỡng cũng khó đảm nhiệm và bảo đảm chất lượng); khó tuyển dụng giáo viên môn Tiếng Anh, Tin học (bậc tiểu học), giáo viên dạy Mĩ thuật, Âm nhạc (bậc trung học phổ thông) do thiếu nguồn. Kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin của một số ít cán bộ quản lý và giáo viên (*lớn tuổi*) còn hạn chế. Tiến độ tu sửa cơ sở vật chất, cải tạo cảnh quan môi trường một số địa phương còn chậm, mua sắm trang thiết bị dạy học theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 chưa kịp thời, nguyên nhân do ảnh hưởng đại dịch COVID-19 và do phải bảo đảm thực hiện đúng quy trình, thủ tục theo quy định của pháp luật. Một số nơi thiếu công trình vệ sinh hoặc xuống cấp, thiết kế chưa phù hợp, ý thức sử dụng, bảo quản của học sinh chưa tốt.

Nhìn chung, mặc dù thời gian gấp và phải dự 02 Kỳ họp bất thường của Quốc hội, nhưng với sự quyết tâm Đoàn đại biểu Quốc hội Tỉnh đã cố gắng hoàn thành 02 chuyên đề giám sát theo đúng thời gian quy định.

II. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

Hoàn thành Chương trình giám sát năm 2022 và 02 chuyên đề giám sát năm 2023 của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội trong những tháng đầu năm là nhờ sự quan tâm sâu sát, thường xuyên của lãnh đạo Đoàn đại biểu Quốc hội, sự phối hợp chặt chẽ, tích cực của Thường trực Hội đồng nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Tỉnh, các sở ngành liên quan và các cơ quan, đơn vị được giám sát.

Tuy nhiên, dù nhận được sự quan tâm của nhiều chủ thể nhưng chất lượng hoạt động giám sát vẫn chưa cao. Các chuyên đề giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội có nội dung rộng với nhiều vấn đề cụ thể cần xem xét đánh giá (đề cương báo cáo giám sát của nhiều chuyên đề quá chi tiết), trong khi bộ phận tham mưu, phục vụ Đoàn đại biểu Quốc hội còn hạn chế về chuyên môn,

lĩnh vực, nên việc nghiên cứu, tham mưu cho hoạt động giám sát của Đoàn đối với các chuyên đề của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội có mặt chưa sâu, chất lượng không cao.

2. Khó khăn, hạn chế

Hoàn thành Chương trình giám sát theo yêu cầu của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, nhưng việc gấp rút triển khai thực hiện 04 chuyên đề giám sát năm 2022 và 02 chuyên đề giám sát năm 2023 của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội trong thời gian ngắn (chưa đầy 05 tháng đối với 04 chuyên đề năm 2022 và 02 tháng đối với chuyên đề năm 2023) gây khó khăn đối với địa phương. Lãnh đạo Đoàn vừa phải tập trung triển khai thực hiện Chương trình giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, vừa phải chủ trì tổ chức các hoạt động khác của Đoàn đại biểu Quốc hội và tham gia phối hợp nhiều hoạt động ở địa phương hay các cơ quan của Quốc hội. Nên có nhiều thời điểm trùng hoạt động, phải thay đổi thời gian, lịch làm việc, làm chậm trễ thời gian báo cáo kết quả giám sát.

3. Đề xuất, kiến nghị

Nhằm thực hiện đạt hiệu quả Chương trình giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội trong thời gian tới, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp có một số kiến nghị sau:

- Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội phân bổ thời gian triển khai thực hiện các chuyên đề giám sát sao cho hợp lý trong năm, không nên chỉ tập trung vào những tháng đầu năm.

- Các chuyên đề giám sát không nên yêu cầu xem xét, đánh giá quá nhiều nội dung chi tiết, chỉ nên tập trung vào một số nội dung lớn (đề cương báo cáo giám sát của nhiều chuyên đề quá chi tiết).

- Không yêu cầu Hội đồng nhân dân tổ chức giám sát riêng các chuyên đề giám sát của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội mà phối hợp giám sát cùng với Đoàn đại biểu Quốc hội thực hiện tại địa phương.

- Ủy ban Thường vụ Quốc hội, các Ủy ban của Quốc hội tăng cường công tác “Hậu giám sát” đối với các Nghị quyết đã được Quốc hội ban hành.

- Thường xuyên có chương trình tập huấn, bồi dưỡng, trao đổi kinh nghiệm cho công chức các Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân về kỹ năng, kinh nghiệm công tác tham mưu, phục vụ hoạt động giám sát.

III. Đề xuất nội dung giám sát năm 2024

Đề nghị Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đưa vào chương trình giám sát năm 2024 các chuyên đề sau:

1. Đối với Quốc hội

- Việc thực hiện chính sách, pháp luật về quản lý đất đai, tài sản và các hoạt động kinh tế của các đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng.

- Việc đầu tư và hiệu quả hoạt động của các tổ chức nghiên cứu khoa học - công nghệ; việc đánh giá, thẩm định, nghiệm thu các chương trình, đề tài, dự án khoa học và công nghệ sử dụng vốn ngân sách nhà nước.

2. Đối với Ủy ban Thường vụ Quốc hội

- Việc thực hiện chính sách, pháp luật về công tác xét xử của Tòa án nhân dân các cấp; giải pháp khắc phục tình trạng hủy án, sửa án, chậm xét xử, thi hành các bản án.

- Việc thực hiện chính sách, pháp luật về xây dựng mạng lưới, nâng cao năng lực của hệ thống dịch vụ pháp lý, trợ giúp pháp lý và hỗ trợ pháp lý để người dân, doanh nghiệp tiếp cận pháp luật.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Chương trình giám sát năm 2022; tình hình triển khai Chương trình giám sát năm 2023 và đề xuất nội dung giám sát năm 2024 của Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Đồng Tháp./.

Nơi nhận:

- Văn phòng Quốc hội;
- Trưởng Đoàn (để b/c);
- TTHĐND; BTTUBMTTQVN Tỉnh;
- Đại biểu Quốc hội đơn vị Tỉnh;
- Lãnh đạo Văn phòng;
- Phòng CTQH;
- Lưu: VT.

TM. ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI

KT. TRƯỞNG ĐOÀN

PHÓ TRƯỞNG ĐOÀN

Trần Văn Sáu